

DOI 10.36074/logos-19.03.2021.v3.35

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО

ORCID ID: 0000-0003-4595-1662

Атрощенко Тетяна Олександрівна

доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет

ORCID ID: 0000-0002-1757-0494

Бобирєва Олена Сергіївна

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»
Мукачівський державний університет

УКРАЇНА

Модернізація вітчизняної системи дошкільної освіти вносить свої корективи у зміст професійної підготовки майбутніх вихователів. Сьогодення вимагає висококваліфікованого, конкурентоздатного фахівця нового формату, здатного творчо, креативно здійснювати професійну діяльність, підіймаючи процес освіти, виховання і розвитку дітей дошкільного віку на якісно новий рівень.

Традиційними для дошкільної освіти є ідеї гуманістичної педагогіки, спрямовані на гуманне ставлення до дитини, теорії природовідповідності за якою у дитини треба розвивати задатки та здібності, зберігаючи її природу, ідеї про патріотичне і громадянське виховання, ідеї про використання казки та гри у гармонійному розвитку особистості та ідею солідарної відповідальності держави, громади, родини, фахівців педагогічної освіти й інших професій, причетних до піклування, догляду та розвитку дітей раннього і дошкільного віку[1]. Відповідно вважаємо, що сформуванню всебічно розвиненої особистості дитини-дошкільника, враховуючі ці основоположні ідеї, можливо за умов наявності у майбутнього фахівця дошкільної освіти відповідного рівня педагогічної творчості.

У науковому обігу знаходимо багато різноаспектних визначень поняття «педагогічна творчість». Розглянемо найбільш актуальні для нашого дослідження.

Педагогічна творчість - педагогічна діяльність, яка відрізняється своєю новизною та оригінальністю й передбачає створення (формування, виховання) творчої особистості, що відрізняється неповторністю, унікальністю тощо [3, с.770]. В.Сухомлинський трактує педагогічну творчість як бачення людиною свого внутрішнього світу, передусім свого розуму, свого напруження інтелектуальних сил, свого розуміння і творення краси в наслідках своєї праці, своїх зусиль. Процес творчості характерний тим, що творець своєю діяльністю і її наслідками справляє величезний вплив на тих, хто перебуває поряд з ним [5].

С.Сисоева визначає педагогічну творчість як засіб реалізації творчих можливостей особистості [4, с.94]. Дослідниця переконана у необхідності виділення в окрему галузь загальної педагогіки педагогіку творчості, яку визначає як галузь загальної педагогіки, що вивчає закони та закономірності: формування творчої особистості, розвитку та саморозвитку її творчих можливостей в процесі освіти та навчання; створення психолого-педагогічних

умов для прояву творчого потенціалу особистості в суспільно-корисних і індивідуально-значущих для неї видах життєдіяльності. Педагогіці творчості, з точки зору розуміння її як фундаментальної науки, притаманна єдність абстрактного й конкретного. У такому контексті автор говорить про емпіричну й фундаментальну фази теорії педагогіки творчості, які відповідно відображають конкретні й абстрактні знання. Педагогіка творчості безпосередньо пов'язана з практикою, тому вона є конкретною і водночас її можна розглядати як синтез абстрактних знань. Головним і найбільш складним явищем, яке вивчає педагогіка творчості, є формування творчої особистості дитини в її навчально-виховній взаємодії з педагогом [4, с.83].

Головною особливістю педагогічної творчості є те, що об'єктом творчості є дитина, яка постійно змінюється. Саме тому специфіка педагогічної творчості зумовлена тим, що об'єктом і результатом її є творення людини, а не образу, як у мистецтві, не механізму чи конструкції, як у техніці [4, с.107].

С.Гаврилук називає творчою особистістю людину, для якої характерні такі якості: високий рівень спрямованості на творчість, мотиваційно-творча активність, самобутність, рішучість, сміливість уявлення й мислення, уміння не зупинятися на досягнутому тощо. Саме ці ознаки є, на думку автора, характерними для сучасного вихователя ЗДО. Ураховуючи значення ЗДО у формуванні творчого потенціалу його вихованців, виокремлено такі педагогічні вимоги до особистості вихователя: любов до дітей і щире бажання допомогти в їхньому розвитку; добре розвинена педагогічна інтуїція; здатність опановувати себе, вміння володіти педагогічною технікою, зокрема технікою мовлення, педагогічним тактом; розвивати власну педагогічну творчість і професіоналізм [2, с.305].

Отже, педагогічну творчість майбутніх вихователів ЗДО ми визначаємо як діяльність, спрямовану на вирішення творчих завдань, результатом якої є самовдосконалення особистості та прояв творчих здібностей, як власних, так і вихованців - дітей дошкільного віку. Педагогічну творчість безпосередньо пов'язуємо із специфікою освітньої роботи ЗДО, віковими та індивідуальними особливостями дітей дошкільного віку, рівнем професійної компетентності та сформованості творчих здібностей, креативності.

Список використаних джерел:

- [1] Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу (2021). Вилучено з <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
- [2] Гаврилук С.М. (2015). Принципи розвитку педагогічної творчості майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми: Вид-во Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2(46), 303–314.
- [3] Новейший психолого-педагогический словарь (сост. Е. С. Рапацевич; ред. А. П. Астахова) (2010). Минск: Современная школа.
- [4] Сисоєва С.О. (2006) Основи педагогічної творчості: Підручник. Київ: Міленіум. 344 с.
- [5] Сухомлинський В.О. Вибрані твори у п'яти томах (1976). (Т.1). Київ: Радянська школа.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>